

Bruxelles, 5. prosinca 2017.
(OR. en)

15425/17

TRANS 541

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	15053/17
Predmet:	Zaključci Vijeća o napretku ostvarenom u provedbi transeuropske prometne mreže (TEN-T) i u vezi s Instrumentom za povezivanje Europe (CEF) u prometu – zaključci Vijeća (usvojeni 5. prosinca 2017.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o napretku ostvarenom u provedbi transeuropske prometne mreže (TEN-T) i u vezi s Instrumentom za povezivanje Europe (CEF) u prometu, koje je Vijeće usvojilo na 3581. sastanku održanom 5. prosinca 2017.

ZAKLJUČAKA VIJEĆA

**o napretku ostvarenom u provedbi transeuropske prometne mreže (TEN-T) i u vezi s
Instrumentom za povezivanje Europe (CEF) u prometu**

UZIMAJUĆI U OBZIR:

- Uredbu (EU) br. 1315/2013 o smjernicama Unije za razvoj transeuropske prometne mreže i Uredbu (EU) br. 1316/2013 o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe¹;
- Zaključke Vijeća o prometnoj infrastrukturi i transeuropskoj mreži od 3. prosinca 2014.²;
- Zaključke Vijeća pod naslovom „Prioriteti za politiku EU-a o pomorskom prometu do 2020.: konkurentnost, dekarbonizacija, digitalizacija za osiguravanje globalne povezivosti, učinkovito unutarnje tržište i pomorski klaster na svjetskoj razini” od 8. lipnja 2017.³;
- Ministarsku deklaraciju iz Rotterdama o provedbi transeuropske prometne mreže (TEN-T) usvojenu 20. lipnja 2016.⁴;
- Ministarsku deklaraciju iz Rotterdama o željezničkim teretnim koridorima za poticanje međunarodnog željezničkog prometa tereta od 21. lipnja 2016.⁵;

¹ SL L 348, 20.12.2013., str. 1.

² Dok. 16363/14.

³ Dok. 9976/17.

⁴ Dok. 10308/1/16 REV 1.

⁵ Dok. 10306/16.

- Bijelu knjigu iz 2017. o budućnosti Europe od 1. ožujka 2017.⁶ i Dokument za razmatranje o budućnosti financija EU-a od 28. lipnja 2017.⁷;
- Zajedničku deklaraciju europskih koordinatora o budućnosti transeuropske prometne mreže i Instrumenta za povezivanje Europe.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE:

1. PONOVRNO NAGLAŠAVA predanost država članica provedbi transeuropske prometne mreže radi osiguravanja dobrog funkcioniranja unutarnjeg tržišta EU-a, jačanja teritorijalne kohezije, pristupačnosti i povezivosti svih regija Unije, među ostalim i najudaljenijih regija, stimuliranja ulaganja za rast i radna mjesta u EU-u, osiguravanja prijelaza na mobilnost s niskom razinom emisija i ispunjavanje međunarodnih obveza EU-a u vezi s ciljevima klimatske politike (COP21); u tom pogledu PREPOZNAJE važnost prometne infrastrukture i usluga za ostvarivanje jedinstvenog europskog prometnog prostora, energetske unije i jedinstvenog digitalnog tržišta.

Izješćivanje o provedbi transeuropske prometne mreže

2. POZDRAVLJA prvo izvješće o napretku u provedbi mreže TEN-T koje je podnijela Komisija te POTVRĐUJE da se u izvješću daje pregled trenutačnog stanja u pogledu provedbe mreže TEN-T, kao i da se u njemu ističu ulaganja kojima su doprinijeli CEF, europski strukturni i investicijski fondovi te Europska investicijska banka, među ostalim i s pomoću Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU);
3. PRIMJEĆUJE da u ovom prvom izvješću nisu uključene informacije o nacionalnim ulaganjima u mrežu TEN-T te stoga POZIVA Komisiju i države članice da se za sljedeće izvješće koriste jednostavnijim i jasnijim postupkom izješćivanja kako bi uključili te informacije;
4. PODSJEĆA na to da je Komisija obvezna obaviti preispitivanje provedbe osnovne mreže TEN-T-a najkasnije do 31. prosinca 2023., ocjenjujući posebice potrebu za izmjenama osnovne mreže kako bi se uzelo u obzir investicijsko planiranje na nacionalnoj razini i razvoj događanja u prometnim tokovima.

⁶ Dokumenti 6952/17 + ADD 1 + ADD 2.

⁷ Dokumenti 11006/17 + ADD 1.

5. PONOVRNO POTVRĐUJE važnu ulogu europskih koordinatora u olakšavanju pravodobne i učinkovite provedbe multimodalnih koridora osnovne mreže te PREPOZNAJE u planovima rada za koridore primjereni alat za ostvarivanje napretka u razvoju koridora osnovne mreže; u tom pogledu POZDRAVLJA drugu generaciju planova rada za koridore odobrenu u prosincu 2016. te POZIVA europske koordinatore da predstave ažurirane planove rada najkasnije početkom 2018.;
6. PRIZNAJE da postoji trajna potreba za olakšavanje pravodobne provedbe projekata u vezi s koridorima osnovne mreže; u tom pogledu POZIVA Komisiju da imenuje europske koordinatore na novi mandat od ožujka 2018.; POZIVA koordinatore da svoje aktivnosti usredotoče na provedbu koridora osnovne mreže radi jačanja suradnje i razmjene među koridorima osnovne mreže i radi osiguravanja primjerenih sinergija s relevantnim ciljevima politika prometa, energetike i telekomunikacija;
7. POZDRAVLJA usvajanje novog Europskog plana uvođenja Europskog sustava upravljanja željezničkim prometom (ERTMS) i PRIMA NA ZNANJE predstavljanje prvog detaljnog provedbenog plana za morske autoceste; POZIVA europske koordinatore da ne smanjuju svoje napore u osiguravanju usklađene provedbe ERTMS-a i morskih autocesta;
8. PREPOZNAJE potencijal željezničkih teretnih koridora u pogledu razvoja troškovno učinkovitih mjera u svrhu optimalne uporabe mreže TEN-T i POZDRAVLJA napore europskih koordinatora da iskoriste sinergije sa željezničkim teretnim koridorima.

Osiguravanje solidne rezerve projekata

9. POZDRAVLJA prvu procjenu potreba za ulaganjima u koridore osnovne mreže koju je Komisija predstavila na osnovi informacija prikupljenih u okvirnim popisima projekata koridora; kao sljedeći korak, POZIVA Komisiju da u savjetovanju s državama članicama dodatno poboljša kvalitetu okvirnih popisa projekata priloženih planovima rada s ciljem utvrđivanja relevantnih projekata i osiguravanja pravodobnog dovršetka koridora osnovne mreže;
10. PRIMJEĆUJE da iz te prve procjene proizlaze ukupna planirana ulaganja za razdoblje od 2016. do 2030. u iznosu od 607 milijardi EUR za koridore osnovne mreže i od otprilike 750 milijardi EUR za osnovnu mrežu; nadalje PRIMJEĆUJE da bi u razdoblju od 2021. – 2030. potrebe za ulaganjima iznosile oko 500 milijardi EUR za osnovnu mrežu te oko 1,5 bilijuna EUR uključujući sveobuhvatnu mrežu i druga ulaganja u promet; NAGLAŠAVA da bi se ulaganjima u koridore osnovne mreže potaknuo rast BDP-a procijenjen na 4,5 bilijuna EUR ili 1,8 % procijenjenog dodatnog BDP-a širom EU-a u tom razdoblju, mobiliziralo otprilike 13 milijuna radnih mjesta godišnje te ostvarilo sveukupno smanjenje emisija CO₂ od oko 7 milijuna tona⁸;
11. POZIVA Komisiju da do sredine 2018. izradi solidniju analizu učinka ulaganja povezanih s mrežom TEN-T na radna mjesta i rast.

Poboljšanje okruženja za ulaganja i pojednostavnjenje administrativnih postupaka

12. ZA ZADOVOLJSTVOM OČEKUJE izvješće o napretku u pogledu izvješća Christophersena, Bodewiga i Secchija u kojemu bi trebao biti istaknut napredak postignut u odnosu na njihovih dvanaest preporuka te dati glavne crte koraka i daljnjih mjera relevantnih za poboljšanje okvira za ulaganja u Europi; POZDRAVLJA to da su već provedene neke od zatraženih mjera, poput revizije pravila financijskog tržišta i statističkih mjerila za javno-privatna partnerstva;

⁸ Brojke se temelje na studijama o koridorima osnovne mreže.

13. PRIMA NA ZNANJE Komisijinu studiju o utvrđivanju prepreka u regulatornim i administrativnim procesima kojima se utječe na učinkovito i djelotvorno planiranje, kao i na provedbu projekata osnovne mreže TEN-T-a; POTIČE Komisiju da pažljivo procijeni preporuke iz te studije na kojima bi se mogle temeljiti daljnje mjere.

Povezivanje sa susjednim zemljama Europe

14. PREPOZNAJE važnost povezivanje mreže TEN-T s infrastrukturom susjednih zemalja radi unapređivanja povezivosti, gospodarskog rasta i konkurentnost EU-a i dotičnih zemalja;
15. s tim ciljem, ISTIČE kako je potrebno osigurati da se ne nameću nikakve diskriminirajuće mjere ili mjere ograničavanja na prijevoznike iz EU-a koji pružaju usluge prijevoza u susjednim zemljama.

Sagledavanje privremenih rezultata Instrumenta za povezivanje Europe u prometnom sektoru

16. SA ZADOVOLJSTVOM OČEKUJE rezultate evaluacije CEF-a sredinom programskog razdoblja i ocjenu programa CEF-a u smislu dosljednosti s drugim instrumentima EU-a i njegove provedbe u skladu s prioritetima EU-a te učinkovitosti mobilizacije dodatnih ulaganja u poboljšavanje prometne infrastrukture EU-a i sposobnosti ostvarenja dodane vrijednosti EU-a.
17. POZDRAVLJA multiplikacijski učinak financijskih sredstava i programâ financiranja EU-a kojima se u okviru CEF-a dosad omogućilo oko 45 milijardi EUR⁹ ulaganja u razvoj prometnog sektora;
18. UVAŽAVA da je do prosinca ove godine u prva tri poziva dodijeljeno 92,2 % proračuna Instrumenta za povezivanje Europe (CEF-promet) za bespovratna sredstva u iznosu od 23,2 milijardi EUR te da je kohezijska omotnica u cijelosti dodijeljena; PRIMJEĆUJE da zahtjevi za financiranjem CEF-a znatno premašuje raspoloživa sredstva;

⁹ Brojka se temelji na procjenama Komisije.

19. PODSJEĆA da je za uspjeh CEF-a ključan natjecateljski postupak za odabir projekata i učinkovito upravljanje proračunom CEF-a, uključujući trenutnu primjenu načela „iskoristi ili izgubi” kako je ugrađeno u članak 12. Uredbe o CEF-u; te u tom pogledu POZIVA sve korisnike da pravodobno provode projekte;
20. PRIMJEĆUJE da je od svoje uspostave CEF dokazao i određen potencijal za međusektorske sinergije projekata u području prometa, energetike i širokopojasnog pristupa internetu te povezanih prioriteta (tj. dekarbonizacije, digitalizacije i inovacija) kojima je potrebno daljnje unapređivanje.

Mobilizacija inovativnih financijskih instrumenata za promet

21. PRIMJEĆUJE da je dosada samo 9 % svih ulaganja mobiliziranih EFSU-om bilo korisno za prometni sektor unatoč tome što je Instrument za povezivanje Europe u prometu najviše doprinio stvaranju jamstva EFSU-a. Međutim, NAGLAŠAVA da je do studenoga 2017. EFSU podržao 53 operacije koje doprinose prometnim ciljevima te tako potaknuo ukupno 22,3 milijarde EUR s time povezanih ulaganja;
22. PRIMA NA ZNANJE da je financijskim instrumentima EU-a, poput dužničkog instrumenta CEF-a, financirano još 12 prometnih operacija, te je tako mobilizirano više od 13,6 milijarde EUR; POZIVA Komisiju da nastavi ocjenjivati upotrebu inovativnih financijskih instrumenata, po potrebi u kombinaciji s bespovratnim sredstvima, kako bi se olakšao pristup financiranju prometnih projekata u svim državama članicama i za sve vrste prometa;
23. POZDRAVLJA Komisijino pokretanje poziva za mješovito financiranje u visini od 1,35 milijardi EUR radi osiguravanja bespovratnih sredstava za projekte u području prometa kojim se želi privući dodatno privatno financiranje i PRIMA NA ZNANJE prijedlog Komisije da se u Uredbu o CEF-u uključi mogućnost uspostave mehanizama za mješovito financiranje kojim se želi privući privatno i javno financiranje kako bi se povećala djelotvornost financijskih sredstava EU-a za projekte od zajedničkog interesa u okviru mreže TEN-T; POZIVA Komisiju da dostavi sveobuhvatne informacije s rezultatima i analizom iskustva stečena nakon prvog poziva za mješovito financiranje u vezi s CEF-om.

24. POZDRAVLJA zajedničku deklaraciju europskih koordinatora s kojima DIJELI viziju učinkovitije i integriranije Europe te PRIMA NA ZNANJE njihov poziv za snažniju potporu EU-a s pomoću povećanog proračuna bespovratnih sredstava za europska ulaganja u promet s dodanom vrijednosti;
25. POZIVA Komisiju na nastavak mobilizacije javnih i privatnih financija u smjeru ciljeva prometne politike EU-a, a osobito na dovršetak osnovne mreže TEN-T-a do 2030. i sveobuhvatne mreže do 2050., kao i na provedbu mobilnosti s niskom razinom emisija te povezane, automatizirane i kooperativne prekogranične mobilnosti i promicanje sigurnih rješenja; POZIVA na veću sinergiju među prometnim, energetske i telekomunikacijskim projektima s pomoću poboljšano okvira za traženje rješenja za preostale nedostatke; ISTIČE važnost osiguravanja boljeg strateškog planiranja, promicanja multimodalnog i održivog razvoja te vođenja računa o potrebama održavanja prometne infrastrukture;
26. POZIVA na jačanje Instrumenta za povezivanje Europe kao strateškog investicijskog instrumenta EU-a za ostvarivanje transeuropskih mreža; ISTIČE da bi u taj instrument trebalo i dalje uključivati opće i kohezijske omotnice te da bi ga trebalo provoditi uglavnom bespovratnim sredstvima zajedno s financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima te kombinacijom bespovratnih sredstava i privatnih i javnih sredstava; PREPOZNAJE važnost europskih strukturnih i investicijskih fondova i moguće sinergije s drugim fondovima i instrumentima EU-a u doprinosu ciljevima politike mreže TEN-T;
27. ISTIČE dodanu europsku vrijednost projekata svih vrsta prometa, kojima se obuhvaćaju prekogranične dionice, uspostavljaju veze koje nedostaju, uklanjaju uska grla i poboljšavaju veze „u zadnjim kilometrima” mreže TEN-T, jača teritorijalna kohezija pristupačnošću i poveziivošću svih regija, kao i doprinosi povezanoj mobilnosti s niskom razinom emisija i osigurava interoperabilnost; PONOVRNO POTVRĐUJE ključnu ulogu komponente bespovratnih sredstava u osiguravanju pravodobne provedbe takvih projekata s pomoću tog instrumenta;

28. UVAŽAVA da je u tijeku provedba niza važnih tekućih prekograničnih projekata mreže TEN-T za koje se predviđa da će biti dovršeni prije 2030.; PREPOZNAJE da provedba takvih projekata u velikoj mjeri ovisi o političkoj predanosti i dostupnosti financijskih sredstava i na europskoj i na nacionalnoj razini;
29. PREPOZNAJE da su oni projekti u području prometa koji ostvaruju prihode često prikladniji za iskorištavanje inovativnih financijskih instrumenata i mješovitih financiranja; s obzirom na to ISTIČE da je komponenta bespovratnih sredstava nužna za projekte s manjim potencijalom za ostvarivanje prihoda, ali koji jasno pokazuju dodanu vrijednost EU-a;
30. PONOVRNO POTVRĐUJE da bilo koji instrument EU-a za ulaganja u infrastrukturu mora dokazati svoju stabilnost svim dionicima i u pogledu prioriteta i u pogledu oblika potpore, kako bi postigao vjerodostojan i dugoročan učinak na tržište; POZIVA da se osigura kontinuitet investicijskog okvira za projekte s europskom dodanom vrijednosti.
-